

Інформаційна зустріч

Базова орієнтація в можливостях освіти, проведення вільного часу, саморозвитку і підтримки в Чехії.

Danylo Milovanov

Офіційна інформація

MV ČR — Міністерство внутрішніх справ.

Візи, умови легального перебування

Інформаційний портал [IPC](#), [Facebook](#), [Телеграм](#)

Інфо-лінія:

Пн–Чт: 8:00–16:00

Пт: 8:00–14:00

+420 974 801 802

ukrajina@mv.gov.cz

Офіційна інформація

MŠMT ČR — Міністерство освіти

MŠMT Телеграм

Інфо-лінія:

+420 234 812 345

Пн–Пт: 8:00–16:00

ukrajina@msmt.cz

Офіційна інформація

MPSV, Úřad práce — Міністерство труда і соціальних справ, головний уряд

Працевлаштування, кар'єрні консультації, курси перекваліфікації, соціальне забезпечення, пособия

Телеграм

Інфо-лінія ÚP:

+420 950 180 100

ua@uradprace.cz

Загальні поради — документи про освіту

Обов'язковий апостиль на оригіналах документів про освіту:

- <https://apostille.in.ua/ua/>
- Можливо дистанційно з надсиланням оригіналів поштою
- Нострифікація, вступ до ВНЗ

Загальні поради — документи про освіту

Переклад — рекомендована форма документів:

- **Завірена копія** оригіналу (пошта, вікно [Czech POINT](#))
- **Судовий переклад** завіреної копії на чеську мову (seznat.justuce.cz)
- Далі можна подавати **завірені копії, зроблені з перекладу**.

Чому:

- подані документи часто важко повернути
- судовий переклад має підшиватись до документу — може пошкодити оригінал

Так у вас залишається **непошкоджений оригінал** і переклад, копії з якого ви подаєте.

Загальні поради — документи про освіту

Відсутність доступу до оригіналів документів про освіту:

- **право надавати афідевіт (*čestné prohlášení*) для осіб з тимчасовим захистом**
- для всіх процесів — нострифікація, вступ тощо
- **треба навести максимум інформації і доказів**
- фото/скани, будь які докази наведеної інформації

Зразок для атестату за 9 клас — Do školy společně

Загальні поради — право на апеляцію

- В межах **будь-якого адміністративного процесу** (нострифікація, вступ) можна подавати апеляцію і просити про пересмотр рішення.
- Апеляція має бути обґрунтована: порушення прав, реалізація процесу,
- Дедлайн і спосіб подачі наведений на самому рішенні.

Не зволікайте — на апеляцію дається, як правило, декілька робочих днів.

Консультуйтеся в неприбуткових організаціях.

Загальні поради — комунікація з урядами / школами

Електронна ідентифікація — базовий спосіб забезпечення онлайн комунікації:

- Мобільний ключ (скан QR) або
- NIA (логін + пароль + смс)
- Скачати / зареєструвати / прив'язати до номеру активувати на пошті
- Відео — Do školy společně

„Datová schránka“ — ще більше можливостей:

- Після заведення вся офіційна комунікація замість пошти приходить електронно на вашу «датовку».
- Можна посилати електронні документи — вважатимуться офіційною документацією.

Можливості підтримки — хто допомагає

Неприбуткові організації, громадські центри

- безкоштовні консультації — „sociální poradenství“, „právní poradenství“
- інші послуги — курси, освіта, психологічна підтримка, безпечні простори для вільного часу
- як правило, **локальне і тематичне обмеження послуг**.
- Завжди порадять, куди звернутись з вашим конкретним питанням.

Člověk v tísní

- Стаття-огляд з усією необхідною інформацією і контактами
- Телеграм, **інфолінія** +420 770 600 800

Інтеграційні центри — в усіх регіонах, найактуальніша інформація

Папка з корисними Телеграм-каналами

Можливості підтримки — молодим людям без супроводу

Тимчасове житло, матеріальна, соціальна, психологічна підтримка

Člověk v tísní — «Безпечна пристань»

- Сайт
- e-mail: bezpecny.pristav@clovekv tisni.cz

Armáda spasy — Hnízdo

- Сайт
- 775 880 193
- alina.sivak@armadaspasy.cz

Можливості підтримки — юридичні консультації

Візи, побут, юридичні питання, трудове право:

- SIMI
- PPI
- OPU
- InBáze
- ICP

Трудова і сексуальна експлуатація:

- La Strada

В усіх регіонах — Інтеграційні центри

Можливості підтримки — перекладачі

Супровід на урядах, в лікарнях тощо. Завжди домовляйтесь заздалегідь.

Інтеркультурні працівники

- Сайт — знайти супровід перекладачів в Празі
- ГЦ Світло
- Слово 21
- IC Praha

Карітас ЧР — інфолінія з тлумаченням по телефону

+420 731 432 431

Можливості підтримки — кар'єра, саморозвиток, працевлаштування, курси кваліфікації

Програма **UNICEF — Cesty** для української молоді

- Кар'єрні можливості — курси, воркшопи, стажування, вакансії
- [cesty.space](#), Телеграм

UNHCR + Coursera — безкоштовний доступ до освітньої платформи *Coursera*

- Реєстрація
- Онлайн курси від світових університетів і компаній

Можливості підтримки — кар'єра, саморозвиток, працевлаштування, курси кваліфікації

Úřad práce — курси перекваліфікації, кар'єрне консультування

EURES консультанти — спеціалізація на праці з іноземцями або уряд праці за адресою

Курси підвищення кваліфікації — інструкція на прикладі курсів чеської фінансованих через уряд праці

Громадські центри і неприбуткові організації — освітні і кар'єрні заходи, консультації, адміністративна підтримка:

CIC — «Перспектива», ICP воркшопи, корисні ТГ, Інтеграційні центри

Ярмарки кар'єрних можливостей — нетворкінг з роботодавцями, напр. Jobspin

Можливості підтримки — психологічна підтримка

- Інформація на тему веллбіінгу, психічного здоров'я ([Samoromich](#))
- Різноманітні заходи — особистий розвиток, планування, освоєння ефективних психологічних технік для роботи з емоціями, ефективна комунікація тощо.
- Безплатні сесії з психологом / терапевтом
[NÚDZ](#) — національний інститут душевного здоров'я
[Мапа фахівців](#)
[AMIGA](#)

Більше посилань на [Do školy společně](#) (в т.ч. онлайн-платформи і українські проєкти)

Інші громадські центри і неприбуткові організації ([Папка ТГ каналів](#))

Освіта в Чехії — особливості чеської системи освіти

- Освіта після 9-го класу — необов'язкова і негарантована.
- **Середні школи** (střední škola). Вступ на конкурсній основі.
- Різні напрями і освітні програми, відповідно до навчальних і кар'єрних інтересів абітурієнта.
- Загальна умова вступу — закінчена **базова середня освіта** (9 класів).

Атестат, судовий переклад на чеську мову

Освіта в Чехії — Середні школи

Ділення освітніх програм, відповідно до документів:

Maturitní vysvědčení (*Maturita, атестат зрілості*) = **Атестат** про повну середню освіту

- Право вступати на бакалавра

Výuční list = **Свідоцтво** про присвоєння кваліфікації

- Кваліфікація і право виконувати професійну діяльність
- Навчання спрямовано на практику
- Можна довчитись на атестат зрілості (+ 1–2 роки, „nástavbové studium“)

Середня освіта — типи освітніх програм

Зрічні — ***Střední odborné učiliště SOU***, професійно-технічні
напрями — ремесла, електрик, стиліст, механік, кухар
вступ — шкільні іспити, часто лише співбесіда
закінчення — свідоцтво про присвоєння кваліфікації

4річні — ***Gymnázium***: загальноосвітні / ***Střední odborná škola, SOŠ***: зі спрямуванням
напрями — напр. бізнес-академія, ІТ, фотографія, дизайн...
вступ — єдиний іспит JPZ (математика + чеська) + можливі шкільні часті
документ — матуріта

6річні (консерваторії) — творчі напрями (музика, танець, драматичне мистецтво)
вступ — творчий конкурс, шкільні іспити, портфоліо
документ — матуріта

Середня освіта — продовження освіти в українській системі

Онлайн / освітні центри / суботні школи / екстернат:

1. Дистанційне навчання у школі в Україні, ваша школа, якщо вона організувала дистанційне навчання — або інша школі вашого міста / області (контактувати департамент освіти).

2. За кордоном. **Головний організатор**— Міжнародна українська школа (МУШ):

- Телеграм МУШ — гаряча лінія
- екстарнат (індивідуальний план, дистанційний елемент, атестація)
- освітні центри — Erudyt, Українська школа №1, Green apple

Інформація на сайті МОН України — Стаття, Часті питання.

Середня освіта — посилання

Списки середніх шкіл, програм, інформація про конкурс з минулих років:

- www.infoabsolvent.cz
- www.atlasskolstvi.cz,
- www.seznamskol.eu
- портал DiPSy, www.prihlaskynastredni.cz
- [Do školy společně](#) —про вступ 2025 і підготовку до іспитів
- [Do školy společně](#) —про середню освіту

Слідкуйте за [Телеграм-каналом](#) — будуть інформаційні зустрічі про вступ до середніх шкіл.

Вища освіта в Чехії

- Умови прийому і навчання в різних університетах будуть значно відрізнятись.
- Краще за все завжди уточнювати на обраному факультеті.
- Завітайте на день відкритих дверей — зазвичай, перший семестр.
- З будь якими питаннями — звертайтеся на **Studijní oddělení** або **International office** обраного факультету.

Портал про вищу освіту в Чехії — studyin.cz:

- список університетів, навчальних програм, підготовчих курсів, контакти на референтів.

Вища освіта — безкоштовне навчання

Державні ВНЗ (*veřejné VŠ*). Тільки для програм на чеській мові.

Ліміт безкоштовного навчання!

Окремо для кожного ступеня (бакалавр, магістр) = стандартний час навчання + *один рік* (можливість академічної відпустки). Після вичерпання ліміту **кожен початий семестр має оплачуватись**.

напр. для бакалавра — це 4 роки.

До ліміту складаються **всі незавершені навчання на даному ступені**

напр. якщо після року навчання на бакалавра ви вирішили змінити напрям і поступили на іншу програму, вам залишається лише 3 роки безплатного навчання на бакалаврі

АЛЕ — при **успішному завершенні навчання на даному ступені**, ліміт для цього ступеня обнуляється — і можна знова отримати безплатну освіту на даному ступені.

Вища освіта — вступ до ВНЗ (бакалавр)

Загальні умови

1. Повна середня освіта:

Чеська середня освіта з **матурітою** :

- 4 роки — (*Gymnázium* або *Střední odborná škola*)
- 3 + 2 роки (*Učiliště + nástavbové studium*)
- 6 років (*konzervatoř*)

Повна середня освіта з закордону (11/12 класів) + **нострифікація**.

Вища освіта — вступ до ВНЗ (бакалавр)

Загальні умови

2. Рівень мови — зазвичай, **B2**. Залежить від спеціальності.

Сертифікат про складення іспиту на даному рівні:

- або іспит CCE
- або державний іспит (Státní jazyková zkouška)
- **не підходить** будь-який сертифікат про закінчення курсу (немає гарантії)

Або **внутрішнє** підтвердження самим університетом.

Варто уточнити — *studijní oddělení*

3. Подання заявок — до кінця лютого/березня. На непопулярні спеціальності буває добір до серпня.

Вища освіта — вступ до ВНЗ (бакалавр)

Загальні умови

4. Вступні іспити:

- **немає єдиного іспиту** — кожен університет визначає свої критерії і проводить свої вступні іспити.
- термін — квітень / червень

5. Надання документів про освіту і підтвердження рівня чеської:

- найпізніше — в дні запису на початку шкільного року (вересень-жовтень)
- вимога надання документів про попередню освіту з заявкою: якщо подаєтесь до ВНЗ протягом навчання в 11 класі, напишіть на ***studijní oddělení***, де вам порадять (скоріше за все, čestné prohlášení, що закінчуєте школу і документи надаватиме в день запису)

Вища освіта — НМТ для вступу в Чеські університети

Не може бути критерієм вступу (частиною вступних іспитів).

Але **стається**, що деякі ВНЗ **вимагають НМТ в процесі внутрішнього визнання атестату**.

При цьому **для нострифікації на уряді НМТ не вимагається**.

Можна просити ВНЗ про незастосування цієї вимоги. Аргументація:

- обмежені можливості для здачі НМТ за кордоном;
- дійсність атестату і без НМТ — бо **НМТ не є випускним іспитом** з української середньої школи, але вступним іспитом до українських ВНЗ.

Якщо зіткнетесь з такою вимогою, пишіть на nostrifikace@msmt.cz і звертайтеся до МЕТИ чи інших неприбуткових організацій.

Інформація про НМТ за кордоном — на українських офіційних сторінках.

Нострифікація середньої освіти (вступ на бакалавра)

Документи про попередню освіту:

- атестат,
- додаток до атестату,
- таблиці за 4 роки,
- навчальні плани з кількістю предметів та годин (2-4 роки)

Апостиль на оригіналах усіх документів.

Судовий переклад на чеську мову.

Уряд праці — можливість покриття витрат на нострифікацію

- проєкт *Integrace*. Реєстрація на уряді за місцем проживання.
- integrace@uradprace.cz, 800 77 99 00

Нострифікація — загальний спосіб на крайовому уряді

- Універсальний документ про освіту без часового обмеження.
- Процес триває довше (до 6 місяців від моменту подачі документів)
- Скоріше за все, треба буде складати іспити
- Заявка подається на крайовий уряд за адресою проживання

Безкоштовні консультації і організаційна допомога — МЕТА, місцеві неприбуткові організації, громадські центри.

Інформація на [Do školy společně](#). Консультації [МЕТИ](#).

Нострифікація —внутрішнє визнання університетом

Простіший і швидший процес, протягом літа. **Конкретні вимоги залежать від університета**

можуть вимагати НМТ (уряд не вимагає)

можуть не вимагати навчальні платни (завжди все уточнюйте на *studijní oddělení!*)

Обмеження:

Мають право лише деякі університети. Інші — виключно з їхнім посередництвом.

Не гаратновано — університет має право відмовити і запросити загальну нострифікацію.

Тільки **для абітурієнтів, які вже поступили** — склали іспити, пройшли конкурс.

Дійсність лише в даному році і лише на даному факультеті

- поступаєте на декілька факультетів того самого університета — подаватись на визнання треба **на кожному факультеті окремо**
- не вступили цього року — **наступного року треба робити знову**

Вивчення чеської

Курси чеської — багато мовних шкіл, пропозиція курсів

- шукати “*Čeština pro cizince*”
- Школи з правом державного іспиту = більше гарантії якості
- Курси чеські фінансовані через уряд праці

Безкоштовні **річні курси для підготовки до вступу** до середніх шкіл (іноді і до ВНЗ)

- напр. **Paměť národa** — буде курс 2025/2026
- Залежить від фінансування і ініціативи організаторів
- Відстежуйте новини в телеграм-каналах — Міністерство освіти ЧР, META.

Вивчення чеської

Безкоштовні / пільгові курси від неприбуткових організацій:

- [CIC](#)
- [META](#)
- [Czech In](#)
- [SJS](#) — 15–19 років, учні середніх шкіл (інформація на сайті не актуальна, треба зв'язатись)
- [Slovo 21](#) — від 18 років, нові курси у вересні
- [ÚJOP UK](#) — від 18 років
- [InBáze](#)
- [ICP](#)
- [Navigo](#)

[P-P-I](#) (Усті), [JMK](#) (Брно), [Integrační centra](#) (усі регіони). Більше — на [Do školy společně](#).

Вивчення чеської

Розмовні клуби

- CIC — онлайн-розмовний клуб Babylon
- Світло — розмовний клуб, телеграм
- ICP

Онлайн-інструменти — e-learning курси, матеріали, словники, перевірка граматики:

- Umíme to — шкільні предмети, вправи, чеська як друга мова
- Levou zadní online — e-learning METI
- ČT.EDU Відео з предметів по ступенях освіти
- Словники до різних освітніх галузей (середні школи)
- Preply — репетитори

Вільний час

«Низькопорогові клуби» — безпечні простори для зустрічей, або проведення вільного часу:

Список клубів в Празі

Мапа клубів в Чехії

Клуб Fuchs Štvanice

YMCA клуби

Beztíže клуби

Young Caritas

Ponton Plzeňský kraj

YMCA **Ústí nad Labem**

YMCA **Orlová**

YMCA **Pelhřimov**

Вільний час

DDM — головний організатор гуртків, таборів

- Реєстрація на початку семестра
- DDM Чехії на мапі
- DDM Праги

Бібліотеки — організовують багато заходів

- Прага

Організації для дітей і молоді

- Skaut — щотижневі збори, ком'юніті, спорт, туризм
- YMCA
- Туристичний клуб
- Young Caritas

Інші неприбуткові організації і громадські центри:

- Хаб НУСЛЕ — український молодіжний центр в Празі
- Світло
- InBáze
- Dům dobra

Дякую за увагу!

Питання, зворотний зв'язок, запис на консультацію з питань освіти:

poradenstvi@meta-ops.cz

meta-ops.cz

danylo.milovanov@meta-ops.cz

t.me/META_ops

Данило Мілованов

META, o. p. s. — сприяння можливостім в освіті